

udnævne en Retsbetjent, som godt kan have den Egenskab ogsaa at være en sagkyndig Landmand, og man kan ogsaa blandt de andre Landmænd finde den fornødne Duellighed til ogsaa at paassjonne de juridiske Dele af Sagen. Jeg skulde dog ansee det for nok saa godt, at man fulgte hiin ærede Rigsdagsmands Forslag, som at man blev ved Regjeringsforslaget. Der er især en Side, hvorfors jeg ikke saa gjerne vil tiltræde Regjeringsens Udkast. Det er nemlig den, at man vil have, at Retsbetjenten skal være der, for at repræsentere Lovkyndigheden, eller, som man har udtrykt sig, for at paasee det Formelle, og det troer jeg vil være en urigtig Forholdsregel; thi jeg mener, at Formanden eller en hvilken som helst anden dygtig Mand, som udnævnes, vil ogsaa kunne paasee det, og at det, at give det ene Medlem en altfor juridisk Character, let kunde føre til, at Sager af det Slags, som vist ikke taaler en meget subtil juridisk Behandling, blive en saadan underkastede. Det troer jeg ikke, at man staaer nogen Fare for, naar Regjeringen i Virkeligheden vælger en Justitsbetjent, naar han kun ikke vælges som saadan; thi saa vælger den ham med Hensyn til hans øvrige Egenskaber, og har han ikke noget særligt Kald til her at forestille Lovkyndigheden eller endog saa blot det Formelle; og jeg troer ogsaa i Særdeleshed, at det, der er blevet bestemt, at, hvis der var lige Stemmer paa begge Sider, saa skulde Formandens Stemme være den afgjørende i Realitetspørgsmaal, og derimod Justitsbetjentens, hvor der var Formalitetspørgsmaal, er aldeles upraktisk; thi det kan tit være vanskeligt at sige, til hvilken Klasse et vist Spørgsmaal skal henhøre. Det er tit blandt af begge Bestanddele, og der ere mange juridiske Spørgsmaal, som fornemmelig kunne opstaae under en saadan Sag, men som dog ikke ere Formalitetspørgsmaal i Ordets egentligste Forstand, saaledes naar der er Spørgsmaal, om Nogen paa Grund af Slægtskab eller Svogerkab eller af anden saadan Aarsag ikke burde kunne beklæde det Sæde, som han ellers skulde have, heller ikke, hvor der er Spørgsmaal om, hvorvidt man vil inddrage visse Arbejdsforpligtelser, som indeholdes i Hovetcontracten, under Erstatningen, eller om det er Noget, som

ikke er Gjenstand for Erstatning. Der er gjort Indvendinger mod det af de ommeldte Rigsdagsmænd foreslaaede Udtryk „en sagkyndig Landmand;“ man kunde gjerne fatte det noget anderledes; men jeg seer ikke, at der kan være Noget derimod at sige. Mindst kan det antages, hvad en af de ærede Rigsdagsmænd har sagt, at det maatte enten være en Bonde eller en Godseier; thi der gives jo mangfoldige dygtige Landmænd, som hverken ere Bønder eller Godseiere. Men iøvrigt seer jeg ikke at der kan være Noget imod at tage en Godseier, som intet Hovet havde, eller en hovetfri Bonde; de ere dog ikke egentlig interesserede i Sagen.

§ 10 fører til det Spørgsmaal, om der skal optages en udtryffeligt Bestemmelse om, at Commissionens Kjendelse affiges ved absolut Stemmesleerhed, og at der skal tilføies, at i Tilfælde af Stemmelighed gjør Formanden Udsagnet. Jeg har allerede tildeels udtalt mig derved ved en foregaaende Leilighed; jeg mener, at en saadan Bestemmelse helst maatte blive borte, fordi Lovens 1—6—26 i Forbindelse med 1—16—13 har saa omfattende Bestemmelser herom, at der Intet vindes ved, at disse Bestemmelser lægges til; men at det snarere kunde lede til, at der blev sagt noget Extraordinært, Noget som var udenfor de almindelige Regler. Jeg har bemærket, at der aldeles ingen Tvivl er om, at Lovens 1—6—26 ligesaavel er anvendelig paa saadanne overordentlige dømmende Indretninger, som paa de egentlige Domstole; thi Loven siger udtryffeligt „alle Rodemænd eller deslige“, ligesom 1—16—13 viser, at det er anvendeligt paa Sædemænd. Den ærede Forslagsstiller er bleven ledet til at gjøre et saadant Forslag derved, at han har troet, at det i Udkastets Motiver var udtalt, at naar der iblandt Afsløningsmandene var 3 forskellige Stemmer, da Formandens Stemme skulde ubetinget følges. Men det kan jeg paa ingen Maade antage at være Mening, og jeg troer aldrig, at Loven kunde saaledes forstaaes. Det er vist en afgjort Sag, hvor der er Spørgsmaal om enten ved egentlig Dom eller ved Taxation at bestemme Størrelsen, at saa maa Mellemstørrelsen ansees indbefattet under den høiere Størrelse, og de maa lægges sammen for at overvinde den